

certiq

COMMITMENT

JAARVERSLAG 2017

1 Voorwoord

Voor CertiQ stond 2017 in het teken van commitment. Commitment van de markt aan hernieuwbare energie: nog nooit eerder gaf CertiQ zoveel certificaten uit voor duurzame elektriciteit en werden zoveel certificaten afgeboekt. Het aantal bij CertiQ ingeschreven productie-installaties voor hernieuwbare elektriciteit steeg met maar liefst 14%.

commitment (*noun*) a willingness to give your time and energy to something that you believe in, or a promise or firm decision to do something.

be-trek-ken (*betrok, heeft, is betrokken*) erbij halen: bij iets betrokken zijn (a) er deel van uitmaken; (b) zich er emotioneel mee verbonden voelen.

Commitment aan de herijkte en aangescherpte strategische koers van CertiQ was er ook bij onze belangrijkste stakeholders, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna EZK), de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna RVO), de CertiQ-Deelnemersraad en TenneT TSO B.V. (hierna TenneT). Door de tarieven in 2018 bij een naar verwachting stijgend transactievolume gelijk te houden is er ruimte gecreëerd voor IT-investeringen die de strategische koers moeten faciliteren. Zeker niet in de laatste plaats was er ook in 2017 commitment van het CertiQ-team aan zijn klanten, de energieproducenten, handelaren, leveranciers en (zakelijke) eindgebruikers. Tegelijkertijd blijft CertiQ committed aan de energietransitie, waar wij met onze klanten en overige stakeholders ons steentje aan bijdragen. 2017 was immers ook het jaar van de ratificering van het Parijse klimaatakkoord en de ambitieuze energie- en klimaatdoelstellingen in het regeerakkoord.

CertiQ werkt aan één doel: het certificeren van elektriciteit en warmte, waardoor consumenten, marktpartijen en overheden over betrouwbare en transparante informatie beschikken over de herkomst en opwek van elektriciteit en warmte. We merken dat steeds meer consumenten en zakelijke gebruikers het verschil willen maken door energie van een specifieke oorsprong te kopen. In 2017 is in totaal 15,8 terawattuur (hierna TWh) duurzame elektriciteit gecertificeerd, meer dan ooit tevoren en 1,4 TWh meer dan in 2016. Ook de import van garanties van oorsprong (hierna GvO's) steeg naar recordhoogte (40,1TWh), gedreven door het totaal aantal afboekingen, dat het historisch maximum van 49,4TWh behaalde: een stijging van 2,8% ten opzichte van vorig jaar.

Deze ontwikkelingen illustreren dat GvO's een belangrijke toegevoegde waarde in de energiemarkt blijven houden. Dat besef leeft ook in de politiek. In Nederland is afgelopen jaar een eerste stap gezet richting Full Disclosure: certificering van alle soorten elektriciteit (groen én grijs). Vanaf 2018 wordt de berekening van het stroometiket betrouwbaarder en eenduidiger doordat afwijking van de residuele mix uitsluitend nog met GvO's, herkomst-certificaten, of eigen data met accountantsverklaring aangetoond kan worden. Deze werkwijze is vastgelegd in een intentieverklaring die is opgesteld door Energie Nederland. Kort voor publicatie van dit jaarverslag heeft de Tweede Kamer een amendement op de wet VET (Voortgang Energietransitie) aangenomen waardoor, als de wet door de senaat wordt aangenomen, de herkomst van alle elektriciteit op het stroometiket met garanties of certificaten van oorsprong moet worden onderbouwd. In Europa vordert de concept Hernieuwbare Energierichtlijn gestaag. Het Europees Parlement en de Europese Raad hebben hun standpunt bepaald; in de komende maanden starten de onderhandelingen over de definitieve richtlijn.

De vraag naar GvO's groeit jaar na jaar, de markt voor hernieuwbare energie verandert snel en op de politieke agenda – zowel in Nederland als in Europa – nemen de energietransitie en de rol die de (zakelijke) consument daarin speelt een prominente plek in. Resultaten uit het verleden bieden geen garantie voor de toekomst, maar het Klimaatakkoord heeft duidelijke ambities die zicht bieden op een verdere versnelling van de groei van productie en verbruik van duurzame energie in Nederland.

In een dergelijke turbulente omgeving is het belangrijk de strategie te herijken. In 2017 heeft CertiQ samen met de Deelnemersraad, EZK, RVO en TenneT een sterkte-zwakte en kansen- en bedreigingenanalyse uitgevoerd en voor de periode 2018-2023 de volgende strategische ambities gedefinieerd:

- betrouwbare, veilige en gebruikersvriendelijke certificering van elektriciteit en warmte (licence to operate);
- het faciliteren van Full Disclosure in de breedste zin van het woord (levering en productie, centraal en decentraal, grijs en groen);
- installatie-specifieke vermelding van CO₂-emissies op GvO's;
- het verschaffen van real time informatie over productie en verbruik van duurzame elektriciteit en warmte.

Voor de realisatie van deze strategische ambities zijn investeringen in IT essentieel. Om die reden heeft CertiQ in 2017 een Strategic IT Roadmap vastgesteld. CertiQ zal de komende jaren fors investeren in de technische en functionele kwaliteit en de gebruiksvriendelijkheid van het elektronisch certificatenregister. In 2018 wordt een eerste 'proof of concept' voor de toepassing van blockchain in certificering ontwikkeld.

Het CertiQ-team blijft, in vernieuwde samenstelling, committed om performanceverbeteringen door te voeren, waarbij het klantperspectief centraal staat. Zo is, door organisatorische en IT-aanpassingen, de afhandelingstermijn van biomassa- en warmterapporten aanzienlijk verkort, zonder hierbij concessies te doen aan de kwaliteit.

In 2018 gaan we voortvarend aan de slag met de stapsgewijze realisatie van de strategische ambities. Ambities die alleen kunnen slagen wanneer er commitment voor is onder onze stakeholders. Daar hebben we in 2017 een goede start mee gemaakt en daar zullen we ook in 2018, met een committed CertiQ-team, aan blijven werken.

dr. ir. C.C. Krijger
Senior Manager CertiQ B.V.

ir. B.G.M. Voorhorst
Operationeel Directeur TenneT TSO B.V.

Jaarverslag 2017 CertiQ B.V.

1	Voorwoord	2
2	Ontwikkelingen	6
2.1	Full Disclosure	6
2.2	myCertiQ	6
2.3	Markt	6
2.4	Internationaal	7
3	Resultaten	8
3.1	Productie	8
3.2	Consumptie	10
3.3	Import, export en voorraad certificaten	12
3.4	Certificering fossiele elektriciteit	12
3.5	Operationele zaken	13
3.6	Financieel resultaat	13
4	Jaarrekening 2017	16
Bijlage		
	CertiQ werkt samen met...	34
	Adresgegevens en colofon	37

(inhoudsopgave aanklikbaar)

COMMITMENT VAN DE MARKT AAN HERNIEUWBARE ENERGIE

Steeds meer consumenten, huishoudelijk en zakelijk, maken het verschil door energie van een specifieke oorsprong te kopen. 2017 was een recordjaar voor CertiQ: er werden meer Garanties van Oorsprong voor duurzame elektriciteit uitgegeven, geïmporteerd en afgeboekt dan ooit tevoren. Leveranciers maken dit mogelijk door energie aan te bieden onder andere van windmolens uit de buurt.

2 Ontwikkelingen

2.1 Full Disclosure

Ter uitvoering van de Kamerbrief Full Disclosure (september 2016) is door Energie Nederland¹ een intentieverklaring opgesteld die de onderbouwing en berekening van het stroometiket verbetert en eenduidiger maakt.

Met het wettelijk verplichte stroometiket informeren leveranciers de consument over de herkomst van de geleverde elektriciteit.

Met ingang van het stroometiket over 2018 kan op slechts twee manieren afgeweken worden van de residuele mix: enerzijds door middel van certificaten (GvO's voor hernieuwbare elektriciteit en herkomstcertificaten voor niet-hernieuwbare elektriciteit), anderzijds door gegevens (met accountantsverklaring) over de levering van niet-hernieuwbare elektriciteit door middel van Power Purchase Agreements of eigen productie. Full Disclosure, waarbij alle geproduceerde en geleverde elektriciteit (zowel groen als grijs) volledig gecertificeerd wordt en traceerbaar is naar de productiebron, is daarmee een stap dichterbij gekomen.

2.2 myCertiQ

CertiQ faciliteert de handel in de volledig digitale GvO via de myCertiQ-applicatie. In 2017 is een Application Lifecycle Management Assessment uitgevoerd. Enerzijds om te beoordelen in hoeverre de huidige applicatie voldoet aan actuele systeem- en functionaliteitsvereisten, anderzijds om te kijken of de applicatie de adequate robuustheid heeft voor de verwachte groei van productie en verbruik van hernieuwbare energie. Tevens is in de CertiQ Strategic IT Roadmap vastgelegd in welke IT-ontwikkelingen

CertiQ nu dient te investeren om de strategische ambities te realiseren. Op basis van beide onderzoeken is besloten de komende jaren significant in myCertiQ en strategische IT te investeren. Uiteraard doen we dat in nauw overleg en, waar mogelijk, in samenwerking met onze stakeholders.

2.3 Markt

Warmte en vergroening industrie

Waar een paar jaar geleden aardwarmte het gasverbruik in de Nederlandse kassen verminderde, zien we nu, op basis van de ontvangen meetprotocollen en het daarbij horende onderzoek dat houtketels² het propaan- en aardgasverbruik in de intensieve veehouderij stukje bij beetje reduceren. De inzet van warmte uit hernieuwbare bronnen in de industrie blijft gestaag groeien. Buiten de agro-industrie zien we deze ontwikkeling onder meer in de voedingsmiddelenindustrie en de basischemie.

CertiQ heeft in het afgelopen jaar een warmtepilot uitgevoerd, waarbij de eerste schreden zijn gezet op het gebied van het verhandelen van duurzame warmte. Bij deze proef wordt, binnen de wettelijke kaders met betrekking tot duurzaamheid bij warmtenetten, de handel van duurzame energie tussen de op een warmtenet aangesloten partijen mogelijk gemaakt, waardoor klanten een specifieke warmtemix kunnen inkopen.

¹ In samenwerking met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de Autoriteit Consument en Markt, Natuur en Milieu en CertiQ.

² Dit zijn automatisch geregelde houtketels met een vermogen vanaf 500 kW die voldoen aan emissiewetgeving voor onder andere fijnstof.

Proces- en risicoanalyse SDE+/-/GvO-regeling

Het Nederlandse energiesysteem is volop in transitie en voor de Rijksoverheid is de SDE+ een belangrijk instrument om deze transitie te bevorderen. CertiQ speelt, als uitgever van GvO's op basis waarvan de productiegerelateerde subsidie wordt uitbetaald, een belangrijke rol in de SDE+-keten. De analyse van adviesbureau Berenschot, geschreven in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, geeft een overzicht van de organisatie van de processen binnen deze keten, inclusief de mogelijke risico's die daaruit voortkomen. Met het oog op de toename van het aantal projectontwikkelaars en producenten dat gebruik maakt van de SDE+-regeling wordt het belang van een heldere regie in de keten steeds groter. CertiQ draagt hieraan actief bij, onder andere door viermaal per jaar een netbeheerdersoverleg te organiseren.

2.4 Internationaal

Gedurende 2017 vormden het Europees Parlement en de Europese Raad hun standpunt ten opzichte van het pakket maatregelen van de Europese Commissie, het zogenaamde Clean Energy Package, dat gericht is op de transitie naar een hernieuwbare energievoorziening. De Association of Issuing Bodies (hierna AIB) (waarvan CertiQ lid is en waarin CertiQ bestuurlijk vertegenwoordigd is) heeft vanuit haar expertise aan deze discussie bijgedragen door betrokken partijen actief te informeren over de gevolgen die de voorgestelde maatregelen hebben voor de rol van GvO's in de energietransitie. Onderhandelingen tussen de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Europese Raad over de definitieve wetgeving zullen plaatsvinden in 2018.

CertiQ heeft in 2017 geparticipeerd in CA-RES³, een Europees platform waar overheden en maatschappelijke partijen de implementatie van de huidige Europese regelgeving over GvO's bespreken.

³ Concerted Action Renewable Energy Sources Directive

3 Resultaten

3.1 Productie

Eind 2017 waren bij CertiQ in totaal 15.880 productie-installaties voor hernieuwbare elektriciteit ingeschreven, 14,0% meer dan in 2016. Deze groei is met name terug te voeren op een toenemend aantal, met name grote (> 100 kW) zon-pv-installaties. Binnen deze groep nam het vermogen dan ook toe met bijna 70%. Desalniettemin zien we het totale vermogen dalen, omdat enkele grote bij- en meestookinstallaties niet meer staan ingeschreven.

Ten aanzien van hernieuwbare warmte zagen we ook een toename: aan het eind van 2017 stonden 287 productie-installaties voor hernieuwbare warmte geregistreerd; in 2016 waren dat er 238. Dat is een groei van ruim 20%, zowel in het aantal installaties als in het vermogen.

Tabel 1 toont een overzicht van het aantal en type deelnemers in ons E-certificatensysteem.

Tabel 1: Deelnemers GvO-systeem

	31-12-2017		31-12-2016	
	Aantal	Vermogen (GW)	Aantal	Vermogen (GW)
Productie-installaties elektriciteit	15.880	8,0	13.935	8,8
Biomassa	239	3,1	246	4,2
Water	16	0,0 ¹	16	0,0
Zon	14.430	0,7	12.532	0,4
Wind	1.195	4,2	1.141	4,2
Productie-installaties warmte	287	2,0	238	1,7
Biomassa	263	1,8	219	1,5
Geothermie	14	0,2	12	0,2
Zonthermie	10	0,0 ²	7	0,0
Handelaren	127	n.v.t.	106	n.v.t.

¹) Het geregistreerde vermogen voor water is ongeveer 37 MW

²) Het geregistreerde vermogen voor zonthermie is ongeveer 3 MW

CertiQ maakte in 2017 voor 15,8 TWh GvO's aan voor hernieuwbare elektriciteit geproduceerd in Nederland. Dit betreft voor bijna 90% productie uit 2017; de rest heeft betrekking op productie uit de voorafgaande jaren. De uitgifte van GvO's voor hernieuwbare elektriciteit groeide met ongeveer 9,5% ten opzichte van 2016. Deze groei is te danken aan wind- en zonne-energie.

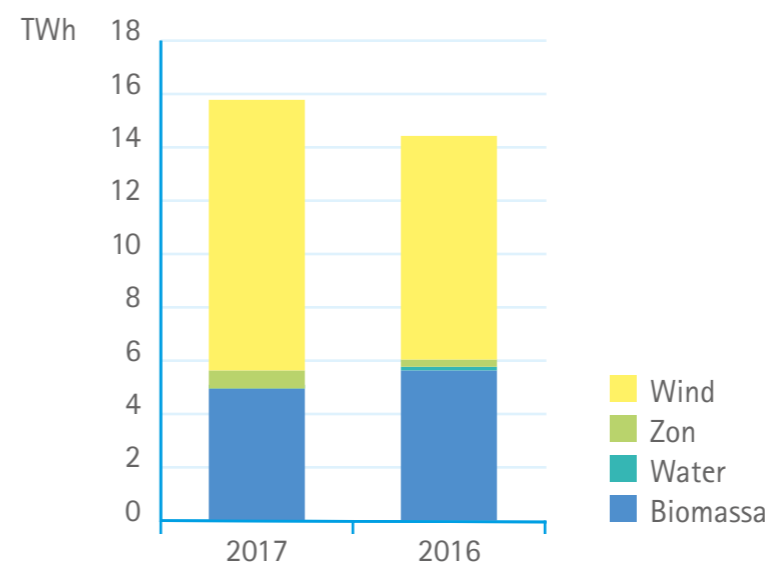
CertiQ heeft voor 4,3 TWh aan GvO's voor warmte uitgegeven; een toename van ruim 30% in vergelijking met 2016.

Tabel 2 en grafieken 1 en 2 geven een verdeling naar energiebron weer.

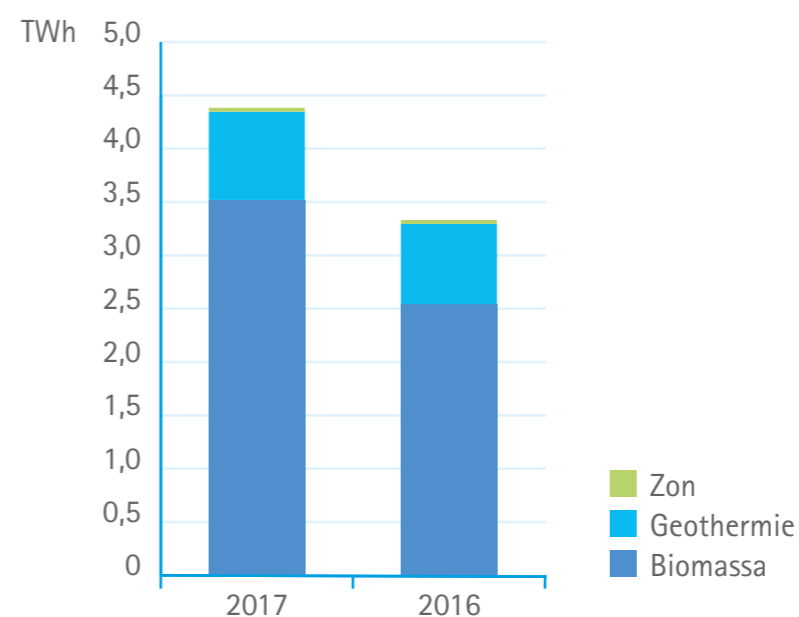
Tabel 2: Uitgegeven GvO's in 2017 en 2016 per terawattuur (TWh)

GvO's (TWh) uitgegeven in	2017	2016
<i>Elektriciteit</i>		
Biomassa	4,9	5,6
Water	0,1	0,1
Zon	0,6	0,3
Wind	10,2	8,4
Totaal	15,8	14,4
<i>Warmte</i>		
Biomassa	3,5	2,5
Geothermie	0,8	0,8
Zonthermie	0,0	0,0
Totaal	4,3	3,3

Grafiek 1: Uitgifte van GvO's voor elektriciteit

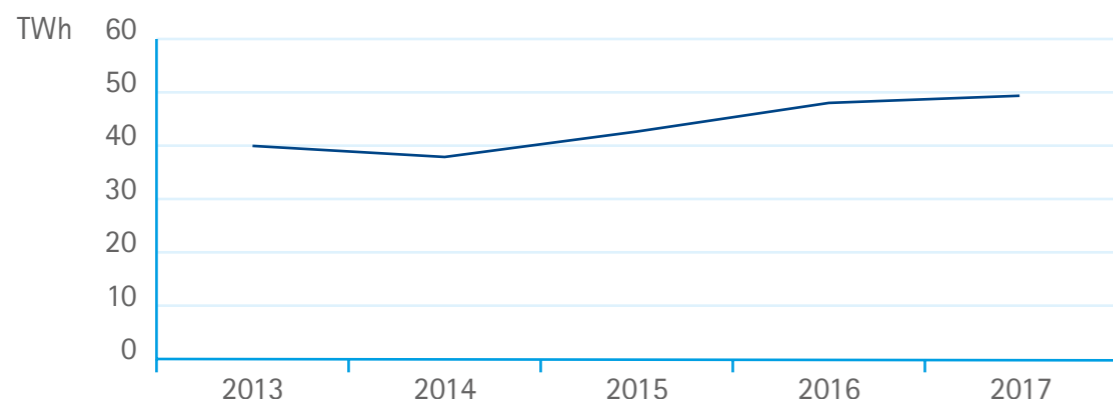
Grafiek 2: Uitgifte van GvO's voor warmte

3.2 Consumptie

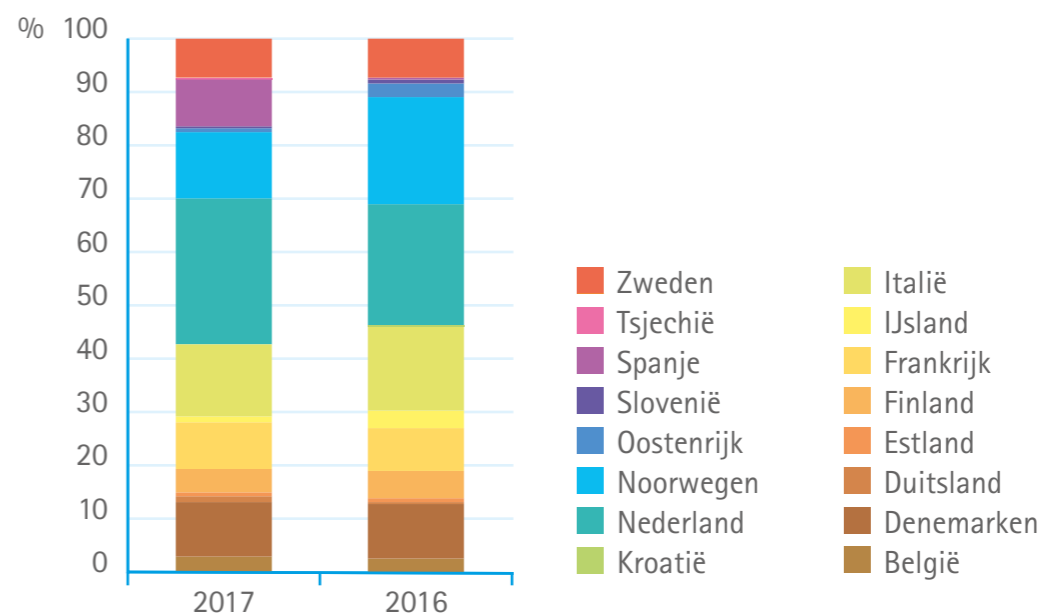
Wanneer hernieuwbare elektriciteit wordt geleverd, moet de leverancier met GvO's aantonen dat de hoeveelheid als duurzaam verkochte elektriciteit ook daadwerkelijk duurzaam is opgewekt. Voor elke als duurzaam verkochte MWh elektriciteit wordt één GvO op verzoek van de leverancier door CertiQ gemarkeerd als 'verbruikt', het zogenaamde afboeken. Het afboeken van GvO's moet binnen één maand na levering van duurzame elektriciteit plaatsvinden. Na afboeking wordt een GvO ongeldig en kan deze niet nogmaals worden gebruikt. Het totaal aantal afboekingen voor elektriciteit is van 48,0 TWh in 2016 gestegen naar een nieuw historisch jaarrecord van 49,4 TWh in 2017: een toename van 2,8%.

Grafiek 3: Afgeboekte GvO's voor elektriciteit

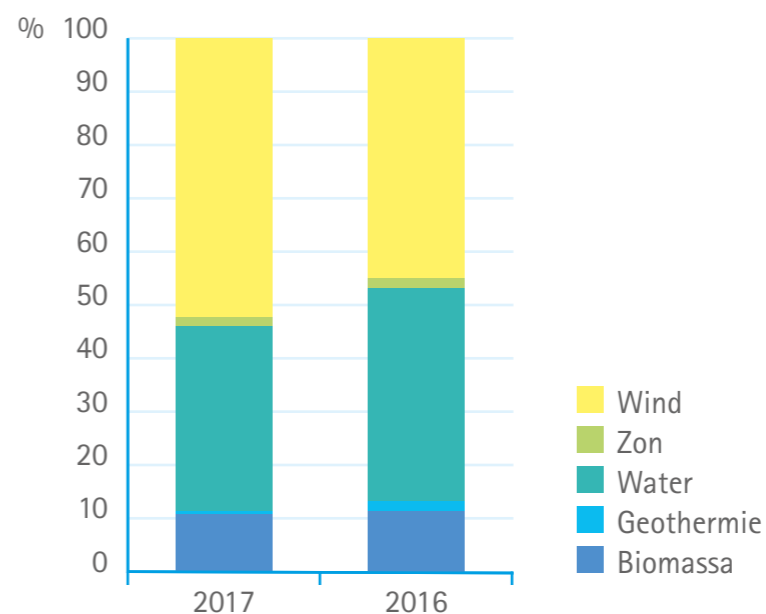
Import van GvO's is noodzakelijk, aangezien de hoeveelheid groene stroom die in Nederland wordt geconsumeerd veel groter is dan de hoeveelheid groene stroom die in Nederland wordt opgewekt. In grafiek 4 is weergegeven wat de verdeling is van de in Nederland afgeboekte GvO's naar land van herkomst. In 2017 moest traditioneel koploper Noorwegen plaatsmaken voor Italië, en daarmee water voor wind.

Grafiek 4: Afgeboekte GvO's verdeeld naar land van herkomst

In grafiek 5 laten we de afboekingen zien, uitgesplitst per energiebron. Hieruit blijkt duidelijk dat de consument een toenemende voorkeur heeft voor elektriciteit opgewekt uit wind.

Grafiek 5: Afgeboekte GvO's verdeeld naar energiebron

In tabel 3 zijn de afgeboekte GvO's per energiebron getoond in hele gigawatturen.

Tabel 3: Afgeboekte GvO's in GWh, verdeeld naar energiebron

	2017	2016
Biomassa	5.504	5.379
Geothermie	165	1.089
Water	17.146	19.168
Zon	816	940
Wind	25.732	21.454
<i>Totaal</i>	49.363	48.030

Eindgebruikersaccounts

Bij het afboeken van GvO's geeft een handelaar aan of hij dat doet als energieleverancier ten behoeve van een product dat hij aanbiedt aan consumenten met een contract voor hernieuwbare energie, of dat hij de energie vergroent ten behoeve van een (groot)zakelijk afnemer, oftewel 'eindgebruiker'. In tabel 4 is weergegeven hoeveel GvO's de afgelopen jaren zijn afgeboekt ten behoeve van producten en eindgebruikers, afgezet tegen het aantal eindgebruikers.

Het aantal afboekingen ter onderbouwing van producten die aan consumenten worden geleverd is redelijk constant gebleven na topjaar 2016 en we zien dat de grootzakelijke markt nog steeds flink groeit. In 2017 kwamen er 184 eindgebruikersaccounts bij (een groei van 36%) en werden voor eindgebruikers ruim 18% meer GvO's afgeboekt. Dit, en het feit dat in 2017 meer GvO's zijn afgeboekt dan ooit tevoren, laat zien dat er groot maatschappelijk draagvlak is voor GvO's.

Tabel 4: Afgeboekte GvO's en eindgebruikers

	2017	2016
Aantal eindgebruikersaccounts	701	517
<i>Aantal GvO's afgeboekt (in GWh) t.b.v.</i>		
Eindgebruikers	14.259	12.030
Producten	35.104	36.000
<i>Totaal</i>	49.363	48.030

3.3 Import, export en de voorraad certificaten

De import van hernieuwbare elektriciteit nam dit jaar toe met 2,6 TWh tot in totaal 40,1 TWh, een groei van bijna 7%. De export nam voor het eerst in enkele jaren enigszins toe. Tabel 5 geeft een overzicht van alle mutaties in de certificatenvoorraad hernieuwbare elektriciteit.

Tabel 5: Mutaties in de voorraad GvO's voor hernieuwbare elektriciteit in TWh

	2017	2016
Uitgifte	15,8	14,4
Import	40,1	37,5
<i>Toename certificatenvoorraad</i>	55,9	51,9
Binnenlandse overboekingen	11,1	7,5
Afgeboekt	49,4	48,0
Certificaten uitgegeven voor eigen verbruik	1,2	1,1
Export	4,0	3,1
Verlopen	0,7	0,5
<i>Afname certificatenvoorraad</i>	55,3	52,7
<i>Voorraad per 1 januari</i>	11,4	12,2
<i>Mutatie certificatenvoorraad</i>	0,6	- 0,8
<i>Voorraad per 31 december</i>	12,0	11,4

3.4 Certificering fossiele elektriciteit

CertiQ geeft op verzoek certificaten uit voor elektriciteit opgewekt uit fossiele bronnen (aardgas en steenkool). Tabel 6 geeft een overzicht van alle mutaties in de certificatenvoorraad niet-hernieuwbare elektriciteit. De uitgifte is bijna verdubbeld in vergelijking met 2016. De meeste van deze certificaten worden geëxporteerd naar Oostenrijk en worden daar vermoedelijk gebruikt om de productie van kernenergie te compenseren. Voor een eenduidige berekening van het stroometiket is het belangrijk dat alle elektriciteit op deze manier wordt gecertificeerd en getraceerd. CertiQ is toegewijd aan dit doel, omdat het de energiegebruiker nog beter in staat stelt een bewuste keuze te maken voor de energie die hij gebruikt.

Tabel 6: Mutaties in de voorraad certificaten voor niet-hernieuwbare elektriciteit in GWh

	2017	2016
Uitgifte	1.190,4	600,5
Import	163,6	0,0
<i>Toename certificatenvoorraad</i>	1.354,0	600,5
Binnenlandse overboekingen	-	-
Afgeboekt	-	-
Certificaten uitgegeven voor eigen verbruik	12,6	25,1
Export	928,4	868,1
Verlopen	12,5	68,7
<i>Afname certificatenvoorraad</i>	935,5	961,9
<i>Voorraad per 1 januari</i>	106,4	467,8
<i>Mutatie certificatenvoorraad</i>	400,5	- 361,4
<i>Voorraad per 31 december</i>	506,9	106,4

3.5 Operationele zaken

CertiQ heeft kwaliteit en klanttevredenheid hoog in het vaandel staan. Wij willen onze dienstverlening continu verbeteren. Hieronder volgen enkele voorbeelden.

Om de herkomst van hernieuwbare warmte en van elektriciteit uit biomassa aan te tonen moeten producenten van zulke energie periodiek – in de meeste gevallen jaarlijks – een controlerapport aan CertiQ verstrekken dat is geverifieerd door een onafhankelijk meetbedrijf of een accountant. De tijdige verwerking hiervan is erg belangrijk, omdat de subsidieverstrekking door RVO hiervan afhankelijk is. Dankzij diverse maatregelen hebben wij de gemiddelde doorlooptijd kunnen terugdringen tot twee à drie weken per jaareinde 2017, ondanks een wisseling van de wacht op de positie van onze specialisten.

Na onderzoek onder onze klanten hebben wij in 2017 onze website vernieuwd om beter aan te sluiten bij hun behoeften. De website is nu overzichtelijker en meer gericht op het doel waarmee een bezoeker op onze website komt. Zo hebben wij het producenten bijvoorbeeld gemakkelijker gemaakt om hun productie-installatie aan te melden.

3.6 Financieel resultaat

De kosten en opbrengsten over 2017 (in EUR duizend) zijn als volgt samen te vatten:

Tabel 7: Financieel resultaat

	2017	2016
Omzet	2.202	2.235
Overige bedrijfsopbrengsten	131	210
	2.333	2.445
Bedrijfslasten	2.333	2.445
<i>Resultaat</i>	-	-

CertiQ werkt onder mandaat van de minister van Economische Zaken en Klimaat. Dit betekent onder andere dat de minister de tarieven vaststelt op basis van een tarievenvoorstel van TenneT/CertiQ.

CertiQ bereidt het tarievenvoorstel voor op basis van een meerjarenbegroting en vraagt de Deelnemersraad om advies.

De tarieven voor uitgifte, afboeken, import en de meerprijs voor biomassa en warmte zijn in 2017 verlaagd met 10% ten opzichte van 2016. De tarieven voor export, transfer en uitgifte grijs zijn ongewijzigd. Om de balanspost 'vooruitontvangen bedragen' in 2017 niet op te laten lopen tot boven de toenmalige bovengrens van EUR 750 duizend was de tariefsverlaging noodzakelijk.

De volgende tarieven per MWh zijn gehanteerd voor 2017:

- Uitgifte wind/water/zon	€ 0,019 (€ 0,021 in 2016)
- Uitgifte biomassa/warmte	€ 0,043 (€ 0,048 in 2016)
- Afboeken	€ 0,019 (€ 0,021 in 2016)
- Import	€ 0,019 (€ 0,021 in 2016)
- Transfer	€ 0,008 (€ 0,008 in 2016)
- Export	€ 0,008 (€ 0,008 in 2016)

Voor alle producenten is het jaarlijks lidmaatschapstarief per installatie opgeschort. Voor handelaren bedraagt het jaarlijks lidmaatschap EUR 500.

Per 1 juli 2017 is de uitvoeringsovereenkomst tussen CertiQ en de minister van Economische Zaken en Klimaat aangepast. Het betreft een verhoging van de bovengrens van de balanspost 'vooruitontvangen bedragen' van EUR 750 duizend naar EUR 1.500 duizend. De ondergrens is, op advies van de Deelnemersraad, ongewijzigd op EUR 500 duizend gehouden. Steeds grotere aantallen transacties en wijzigingen in de markt zouden grotere schommelingen in de tarieven veroorzaken. Om die schommelingen op te vangen kan CertiQ nu een grotere balanspost 'vooruitontvangen bedragen' aanhouden.

Ten opzichte van 2016 zijn de bedrijfslasten met EUR 112 duizend gedaald, vooral door lagere afschrijvingskosten voor IT en lagere personeelskosten door vacatures. Hiertegenover stonden hogere kosten voor opleidingen en de inhuur van externe medewerkers.

CertiQ werkt kostendekkend. Het verschil tussen de gefactureerde bedragen en de bedrijfslasten van CertiQ wordt in de toekomstige tarieven verrekend, hetgeen als een balanspost onder 'vooruitontvangen bedragen' wordt verantwoord in de jaarrekening.

Voor een uitgebreide toelichting op het financiële resultaat wordt verwezen naar de jaarrekening in hoofdstuk 4, ref. 6 en 7.

COMMITMENT VAN DE STAKEHOLDERS AAN DE AANGESCHERPTE STRATEGISCHE KOERS VAN CERTIQ

In 2017 hebben we onze strategische ambities geformuleerd. Ambities die alleen gerealiseerd kunnen worden wanneer er commitment voor is onder onze stakeholders, waaronder TenneT, het ministerie van EZK, RVO en de Deelnemersraad. Samen met hen volgen we in 2018 de uitgezette koers.

4 Jaarrekening 2017

Balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming	17
Winst- en verliesrekening over het jaar 2017	18
Algemene toelichting	19
Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva	19
Grondslagen voor de bepaling van het resultaat	21
Financiële instrumenten en risicobeheersing	21
Toelichting op de balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming	23
Toelichting op de winst- en verliesrekening over het jaar 2017	26
Overige toelichting over het jaar 2017	28
Overige gegevens	29
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant EY	30

(inhoudsopgave aanklikbaar)

Balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming

(in EUR duizend)

Activa	ref.	31 december 2017	31 december 2016
<i>Vaste activa</i>	1		
Immateriële vaste activa		13	497
		13	497
<i>Vlottende activa</i>			
<i>Vorderingen</i>	2		
Debiteuren en overige vorderingen		564	489
Groepsmaatschappijen		619	-
		1.183	489
		1.196	986

Passiva	ref.		
<i>Eigen vermogen</i>	3		
Gestort kapitaal		18	18
		18	18
<i>Langlopende schulden</i>	4		
Overheidssubsidies		-	1
Te verrekenen in tarieven		1.060	740
		1.060	741
<i>Kortlopende schulden</i>	5		
Crediteuren		1	-
Groepsmaatschappijen		-	29
Vooruitontvangen bedragen		1	127
Overlopende passiva		116	71
		118	227
		1.196	986

Winst- en verliesrekening over het jaar 2017

(in EUR duizend)

	ref.	2017	2016
<i>Omzet</i>	6		
Omzet		2.202	2.235
Overige bedrijfsopbrengsten		131	210
		2.333	2.445
<i>Bedrijfslasten</i>	7		
Lonen, salarissen en sociale lasten		828	868
Afschrijving op immateriële vaste activa		484	619
Overige bedrijfslasten		1.021	958
		2.333	2.445
Bedrijfsresultaat		-	-
<i>Financiële baten en lasten</i>	8		
Rentebaten/lasten		-	-
<i>Resultaat</i>		-	-

Algemene toelichting

Aard van de bedrijfsactiviteiten

De Raad van Bestuur van TenneT, de Nederlandse Transmission System Operator en de landelijk elektriciteitstransporteur, is door de minister van Economische Zaken en Klimaat gemandateerd om een E-certificaten-systeem in te richten. TenneT heeft CertiQ B.V. opgericht en de senior manager van CertiQ via een ondermandaat opdracht gegeven dit systeem in te richten en de bijbehorende activiteiten uit te voeren.

CertiQ geeft hier invulling aan door de handel in duurzaam opgewekte energie te faciliteren. Dit doet CertiQ door het uitgeven en beheren van productiecificaten. Productiecificaten, GvO's, worden gecreëerd bij de productie van energie die is opgewekt uit de duurzame bronnen zon, water, wind, biomassa en geothermie. GvO's, die wij elektronisch verstrekken, zijn in Nederland het enige geldige bewijs dat energie duurzaam is opgewekt. De certificaten voor duurzame energie kunnen recht geven op subsidie onder de wettelijke regeling Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE(+)). Ze zijn bovendien nationaal en internationaal verhandelbaar. CertiQ geeft op verzoek ook productiecificaten uit voor niet-duurzame bronnen.

Alle aandelen van CertiQ worden gehouden door TenneT.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het management van CertiQ zich diverse oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362, lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen – inclusief de bijbehorende veronderstellingen – opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving voor kleine rechtspersonen, die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving. De waarderingsgrondslagen en toekomstige verrekening met tarieven zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen.

De bedragen in de jaarrekening worden uitgedrukt in duizenden euro's.

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, of de actuele waarde.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van lineaire afschrijvingen die worden bepaald op basis van de economische levensduur. Met op de balansdatum verwachte duurzame waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

CertiQ beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde

van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

De opbrengstwaarde is bepaald met behulp van de actieve markt. Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Indien wordt vastgesteld dat een in het verleden verantwoorde bijzondere waardevermindering niet meer bestaat of is afgenomen, wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vlottende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Handelsvorderingen worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn, wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende schulden

De langlopende schulden bestaan uit overheidssubsidies en de post 'te verrekenen in tarieven'.

Ontvangen overheidssubsidies worden opgenomen op de balans. Simultaan aan de economische levensduur van het actief waar de subsidie betrekking op heeft, valt jaarlijks een bedrag vrij ten gunste van de overige opbrengsten.

De post 'te verrekenen in tarieven' betreft het verschil tussen de gefactuurde omzet en de bedrijfslasten. Conform de uitvoeringsovereenkomst die met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is afgesloten dient deze post minimaal EUR 500 duizend en maximaal EUR 1.500 duizend te bedragen. Dit betekent dat bedragen slechts op korte termijn teruggegeven moeten worden in de tarieven, voor het bedrag dat deze post de EUR 1.500 duizend overstijgt. De huidige post 'te verrekenen in tarieven' wordt dus via toekomstige tarieven op langere termijn (langer dan één jaar) verrekend met de marktpartijen.

In het jaarverslag 2016 hebben we de post 'te verrekenen in tarieven' gepresenteerd als kortlopende schuld onder 'vooritontvangen bedragen'. Dit hebben we in 2017 aangepast, immers het presenteren van een kortlopende schuld suggereert dat het volledige bedrag komend jaar moet worden teruggegeven in de tarieven. Dit is niet het geval, gezien

de investeringen in de komende jaren. In de toekomstige jaren zou alles boven de EUR 1.500 duizend wel kortlopend zijn.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde. Schulden worden na de eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

De kortlopende schulden bevat het kortlopend deel van de 'investeringsbijdragen' en 'overheidssubsidies'.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Omzet

In artikel 29 van de 'Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit' zijn de tarieven opgenomen die dienen ter dekking van de kosten die gepaard gaan met de GvO's.

De tarieven worden door de minister vastgesteld na akkoord van de directie van TenneT en advisering door de Deelnemersraad. Het verschil tussen de werkelijke kosten en de gefactureerde omzet wordt in de toekomstige tarieven verwerkt en in de jaarrekening opgenomen als balanspost onder de post 'vooruitontvangen bedragen'.

Overige opbrengsten bestaan uit de jaarlijkse vrijval van de investeringsbijdragen, overheidsinvesteringsubsidies en vergoedingen van de werkzaamheden van medewerkers van CertiQ aan diversen projecten zoals de AIB.

Bedrijfslasten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Afschrijvingen op immateriële vaste activa

De afschrijvingen op de immateriële vaste activa geschieden volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

Belastingen

Doordat CertiQ het verschil tussen de gefactureerde bedragen en de bedrijfslasten verrekenst in de toekomstige tarieven, is er geen sprake van een fiscaal resultaat. Derhalve is de belastinglast te allen tijde nihil, zoals met de Belastingdienst afgestemd.

Financiële instrumenten en risicobeheersing

Prijrisico

CertiQ loopt geen prijrisico's vanwege het feit dat overschotten/tekorten verrekenend worden in toekomstige tarieven. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld.

Kredietrisico

CertiQ heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Het kredietrisico is zeer beperkt, doordat betaling van facturen een voorwaarde is

om te mogen handelen in certificaten. Er is vrijwel geen sprake van afboekingen van vorderingen op debiteuren.

Liquiditeit

Het liquiditeitsrisico is voor CertiQ gering. CertiQ beschikt over een rekening-courant (RC) faciliteit bij TenneT. TenneT heeft geen intentie deze RC-faciliteit te claimen, aangezien TenneT CertiQ heeft gemandateerd voor certificering en voldoende liquide is.

Toelichting op de balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming

(in EUR duizend)

1 Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder de immateriële vaste activa zijn de website, het E-certificatensysteem (myCertiQ I), het duurzame warmtesysteem (myCertiQ II) en BO-rapporten (datawarehouse) opgenomen. Voor myCertiQ II en BO-rapporten geldt een afschrijvingstermijn van vijf jaar. De website is volledig afgeschreven in 2014; myCertiQ I is volledig afgeschreven in 2017. MyCertiQ II en BO-rapporten worden in 2018 volledig afgeschreven.

De boekwaarde van de immateriële vaste activa is als volgt te specificeren (in EUR duizend):

Aanschafwaarde	immateriële vaste activa	immateriële vaste activa in uitvoering	totaal
<i>Per 31 december 2015</i>	3.182	-	3.182
Activeringen	-	-	-
Ingebruikname	-	-	-
<i>Per 31 december 2016</i>	3.182	-	3.182
Activeringen	-	-	-
Ingebruikname	-	-	-
<i>Per 31 december 2017</i>	3.182	-	3.182
Afschrijvingen			
<i>Per 31 december 2015</i>	2.066	-	2.066
Afschrijvingen voor het jaar	619	-	619
<i>Per 31 december 2016</i>	2.685	-	2.685
Afschrijvingen voor het jaar	484	-	484
<i>Per 31 december 2017</i>	3.169	-	3.169
Boekwaarden			
Per 31 december 2015	1.115	-	1.115
Per 31 december 2016	497	-	497
Per 31 december 2017	13	-	13

2 Vorderingen

Debiteuren en overige vorderingen

De vorderingen bestaan enkel uit vorderingen met een resterende looptijd korter dan één jaar. Daar het kredietrisico op zeer laag is ingeschat is op deze post geen voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

De vorderingen kunnen als volgt gespecificeerd worden (in EUR duizend):

	2017	2016
Debiteuren	562	440
Debiteur TenneT	-	49
Overige vorderingen	2	-
<i>Totaal</i>	564	489

Groepsmaatschappijen

Deze post betreft de kortlopende rekening-courant bij TenneT. Over het saldo op deze rekening-courant bij TenneT wordt geen rente berekend; de rente is nihil.

3 Eigen vermogen

Gestort kapitaal

Het maatschappelijk kapitaal van de vennootschap bedraagt EUR 90 duizend, verdeeld in 900 aandelen van elk EUR 100. Hiervan zijn 180 aandelen geplaatst en gestort.

4 Langlopende schulden

Overheidsinvesteringsubsidies

In 2012 heeft CertiQ EUR 70 duizend subsidie ontvangen van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor het voorbereiden van het systeem voor het certificeren van duurzame warmte (myCertiQ II). Jaarlijks valt een bedrag vrij ten gunste van de opbrengsten. Aan het eind van 2017 is deze post nihil. Het kortlopend deel is opgenomen onder de kortlopende schulden. De resterende looptijd van de overheidsinvesteringsubsidies is minder dan één jaar.

Te verrekenen in tarieven

Dit betreft het verschil tussen de gefactureerde omzet en de bedrijfslasten van CertiQ (EUR 1.060 duizend), dat via toekomstige tarieven verrekend wordt met de marktpartijen. De looptijd is langer dan één jaar. De tarieven worden jaarlijks vastgesteld door de minister van Economische Zaken en Klimaat na akkoord van de directie van TenneT en in overleg met de Deelnemersraad. Conform de uitvoeringsovereenkomst die met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is afgesloten dient deze post minimaal EUR 500 duizend en maximaal EUR 1.500 duizend te bedragen. Dit betekent dat bedragen slechts op korte termijn teruggegeven moeten worden in de tarieven, voor het bedrag dat deze post de EUR 1.500 duizend overstijgt.

5 Kortlopende schulden

Crediteuren

De crediteuren bestaan enkel uit schulden met een resterende looptijd korter dan één jaar.

Vooruitontvangen bedragen

De post 'vooruitontvangen bedragen' bestaat uit het kortlopend deel van de overheidsinvesteringssubsidie.

De uitsplitsing van het saldo 'vooruitontvangen bedragen' is als volgt weer te geven (in EUR duizend):

	2017	2016
Investeringsbijdragen	-	- 113
Overheidssubsidies	- 1	- 14
<i>Saldo per 31 december</i>	- 1	- 127

Overlopende passiva

Dit betreft verplichtingen voor te betalen vakantiedagen en nog te betalen kosten. Nog te betalen kosten bestaan uit reserveringen voor kosten voor het jaarverslag, kosten opleidingen, kosten voor inhuur van personeel, advieskosten en nog te betalen kosten voor procesautomatisering.

Toelichting op de winst- en verliesrekening over het jaar 2017

(in EUR duizend)

6 Omzet

In de verslagperiode is op basis van vastgestelde tarieven gefactureerd. Voor dekking van de kosten is EUR 2.333 duizend nodig. Het overschot van EUR 320 duizend wordt toegevoegd aan de (passieve) balanspost 'te verrekenen in tarieven'.

Omzet

Het verschil tussen de gefactureerde omzet en de kosten zal verrekend worden met de verschillen uit voorgaande jaren, opgenomen onder de balanspost 'vooruitontvangen bedragen'.

Omzet kan als volgt worden gespecificeerd (in EUR duizend):

	2017	2016
Lidmaatschappen	64	54
Transacties	2.458	2.518
Te verrekenen in tarieven	- 320	- 337
<i>Totaal</i>	2.202	2.235

Omzet uit transacties kan worden gespecificeerd naar type transactie (in EUR duizend):

	2017	2016
Uitgifte van certificaten	626	619
Transfers/import/export van certificaten	886	880
Afboeken van certificaten	946	1.019
<i>Totaal</i>	2.458	2.518

Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft CertiQ met ingang van 2015 de tarieven voor warmte en biomassa kosten-dekkend gemaakt door het invoeren van een meerprijs voor deze twee specifieke energiebronnen. Dit zorgt ervoor dat CertiQ de totale omzet uit transacties kan specificeren naar twee soorten werkzaamheden (in EUR duizend):

	2017	2016
Reguliere werkzaamheden	2.232	2.276
Meerwerk voor warmte en biomassa	226	242
<i>Totaal</i>	2.458	2.518

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit de vrijval van de investeringsbijdrage voor myCertiQ I naar rato van de afschrijving voor het actief waarvoor de investeringsbijdrage bestemd is en uit overige opbrengsten. De overige opbrengsten bestaan enerzijds uit een bijdrage van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat voor onze operationele werkzaamheden inzake certificering van duurzame warmte en de vrijval van subsidie voor myCertiQ II. Daarnaast ontvangt CertiQ een vergoeding voor werkzaamheden ten behoeve van de AIB.

Overige bedrijfsopbrengsten worden als volgt gespecificeerd (in EUR duizend):

	2017	2016
Vrijval investeringsbijdrage myCertiQ I	113	150
Overige opbrengsten	18	60
<i>Totaal</i>	131	210

7 Bedrijfslasten

Lonen, salarissen en sociale lasten

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

In 2017 bedroeg het gemiddeld aantal ingehuurd medewerkers:

- ingehuurd vanuit TenneT: 9,2 fte (2016: 10,1 fte);
- ingehuurd van derden: 1,1 fte (2016: 1,2 fte).

De personeelskosten zijn als volgt te specificeren (in EUR duizend):

	2017	2016
Inhuur bij TenneT	751	845
Inhuur bij derden	77	23
<i>Totaal</i>	828	868

De daling van de personeelskosten ontstond door vacatures vanwege de overstap van CertiQ-medewerkers naar TenneT of externe organisaties.

Afschrijving immateriële vaste activa

De afschrijving op immateriële vaste activa is lager in 2017 dan in 2016. Het E-certificatensysteem is in september 2017 volledig afgeschreven.

Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten bestaan uit kosten voor procesautomatiseringssystemen, huisvesting, lidmaatschappen, advisering, een externe accountant, opleidingskosten en reizen en verblijf. De stijging van de kosten is vooral veroorzaakt door opleidingen. Daarnaast wordt deze stijging veroorzaakt door onderhoud aan myCertiQ volgens begroting.

8 Financiële baten en lasten

Rentelasten

Deze post is nihil en betreft de ontvangen rente over het saldo op de rekening-courant bij TenneT.

Overige toelichting over het jaar 2017

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

CertiQ maakt met TenneT Holding B.V. en zijn dochtermaatschappijen deel uit van een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Op grond van de standaardvoorwaarden zoals die bij het aangaan van de fiscale eenheid zijn afgegeven door de fiscus, is CertiQ hoofdelijk aansprakelijk voor de vennootschapsbelasting- en omzetbelastingsschulden van de gehele fiscale eenheid.

CertiQ heeft drie detacheringsovereenkomsten afgesloten. Het betreft de volgende overeenkomsten:

- 1 voor de inhuur van structureel juridisch advies, kosten circa EUR 44 duizend per jaar;
- 2 voor de inhuur van adviseur tbv biomassa en warmte (looptijd januari – augustus 2018), kosten circa EUR 88 duizend;
- 3 voor de inhuur van specialist ondersteuning tbv biomassa en warmte, kosten circa EUR 65 duizend per jaar.

In deze (detacheringsovereenkomsten zijn vaste uurtarieven overeengekomen voor de afname van deze diensten.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor deze jaarrekening.

Arnhem, 19 maart 2018

dr. ir. C.C. Krijger
Senior Manager CertiQ B.V.

ir. B.G.M. Voorhorst
Operationeel Directeur TenneT TSO B.V.

CertiQ B.V.
Utrechtseweg 310
6812 AR Arnhem
KvK 09122183

Overige gegevens

Winstbestemming

De winstbestemming zoals opgenomen in artikel 29 van de statuten luidt:

- 1 uitkering van winst ingevolge het in dit artikel bepaalde geschiedt na vaststelling van de jaarrekening, waaruit blijkt dat zij geoorloofd is;
- 2 de winst staat ter vrije beschikking van de algemene vergadering van de aandeelhouders van CertiQ;
- 3 de vennootschap kan aan de aandeelhouders en andere gerechtigden tot de voor uitkering vatbare winst slechts uitkeringen doen voor zover haar eigen vermogen groter is dan het bedrag van het geplaatste kapitaal, vermeerderd met de reserves die krachtens de wet moeten worden uitgehouden;
- 4 ten laste van de door de wet voorgeschreven reserves mag een tekort slechts worden gedelgd voor zover de wet dat toestaat.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de aandeelhouder van CertiQ B.V.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van CertiQ B.V. te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van CertiQ B.V. per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2017 na resultaatbestemming;
- de winst- en verliesrekening over het jaar 2017; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van CertiQ B.V. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht

relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De met governance belaste personen zijn verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vennootschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet

- als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
 - het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
 - het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan de met governance belaste personen dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de met governance belaste personen over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Eindhoven, 19 maart 2018

Ernst & Young Accountants LLP
P.A.E. Dirks RA

COMMITMENT VAN HET CERTIQ TEAM AAN DE KLANT EN AAN DE ENERGIETRANSITIE

Het CertiQ-team stelt de klant centraal en werkt aan één doel: het certificeren van elektriciteit en warmte, waardoor consumenten, marktpartijen en overheden kunnen vertrouwen op betrouwbare, transparante informatie over de herkomst en opwek van die energie. Deze informatie is noodzakelijk om inzicht te geven in de voortgang van de energietransitie.

Bijlage: CertiQ werkt samen met ...

CertiQ werkt actief samen met diverse belanghebbenden in de duurzame-energiesector. We noemen hier:

TenneT TSO B.V.

TenneT TSO B.V., onderdeel van TenneT Holding B.V., is de eerste grensoverschrijdende elektriciteitstransporteur van Europa. Met circa 22.000 kilometer aan hoogspanningsverbindingen en circa 41 miljoen eindgebruikers in Nederland en Duitsland behoort TenneT tot de top vijf elektriciteitstransporteurs van Europa. De focus is gericht op de ontwikkeling van een Noordwest-Europese energiemarkt en de integratie van duurzame energie. Onder mandaat van de minister van Economische Zaken en Klimaat heeft TenneT het E-certificatensysteem voor duurzame elektriciteit opgezet. CertiQ verzorgt namens TenneT het beheer van dit systeem, dat gekoppeld is aan de elektronische infrastructuur van TenneT. TenneT is de enige aandeelhouder van dochterorganisatie CertiQ.

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK)

Het ministerie van Economische Zaken en Klimaat is onder meer verantwoordelijk voor het duurzame-energiebeleid. Met het ministerie vindt regelmatig beleidsafstemming plaats over ontwikkelingen die CertiQ raken.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

RVO voert innovatie- en duurzaamheidsbeleid uit en is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. RVO beheert onder andere de subsidieregeling SDE(+). Deze subsidie voor duurzame energieproductie wordt uitgekeerd aan de hand van de GvO's die CertiQ uitgeeft.

Autoriteit Consument & Markt (ACM)

ACM is de toezichthouder voor de Nederlandse energiesector. Dit zelfstandig bestuursorgaan ziet onder meer toe op een correcte uitvoering en naleving van de Elektriciteitswet 1998 en de wettelijke regelingen die door CertiQ worden uitgevoerd.

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS)

CertiQ stuurt maandelijks statistieken met betrekking tot de door CertiQ gecertificeerde productie van elektriciteit naar het CBS. Dit gebeurt op basis van een overeenkomst tussen TenneT/CertiQ en het CBS. Het CBS verwerkt de gegevens in zijn publicaties.

Association of Issuing Bodies (AIB)

De AIB is een internationaal samenwerkingsverband van garantiebeheerinstanties waar CertiQ vanaf de oprichting in 2001 deel van uitmaakt. De leden van de AIB geven (internationaal verhandelbare) GvO's uit. De AIB streeft naar standaardisering van certificatensystemen om de internationale handel te faciliteren. Daartoe is een gezamenlijke standaard ontwikkeld: de EECS-norm. In de Richtlijn Duurzame Energie uit 2009 heeft de Europese Commissie veel elementen van de EECS-norm verplicht gesteld.

Regionale netbeheerders

De regionale netbeheerders dragen zorg voor de fysieke distributie van elektriciteit over het openbare elektriciteitsnet. In relatie tot CertiQ zijn de netbeheerders verantwoordelijk voor het beoordelen van aanmeldingen van productie-installaties en het periodiek en tijdig aan CertiQ leveren van meetgegevens van elektriciteit.

Meetbedrijven

Meetbedrijven zijn verantwoordelijk voor het plaatsen en onderhouden van meters, het verzamelen van meetgegevens voor warmte en elektriciteit en het tijdig doorgeven daarvan aan de regionale netbeheerder of CertiQ.

Producenten

Producenten wekken elektriciteit of warmte op en voeden deze energie in op een net of gebruiken die ter plaatse. CertiQ certificeert de geproduceerde energie om de oorsprong ervan inzichtelijk en traceerbaar te maken.

Voor duurzame elektriciteit en warmte geeft CertiQ GvO's uit. Daarnaast certificeert CertiQ, op vrijwillige basis, elektriciteit uit niet-hernieuwbare bron met zogenaamde etiketteringscertificaten.

Handelaren

Handelaren sluiten overeenkomsten met producenten over de aankoop van GvO's of andere certificaten. Een producent geeft bij CertiQ aan met welke handelaar hij zaken doet. CertiQ boekt de betreffende certificaten dan bij op de rekening van deze handelaar. Een handelaar kan de certificaten verhandelen of inzetten als bewijs van levering aan verbruikers.

Energieleveranciers

Energieleveranciers zijn bedrijven die energie (waaronder grijze en groene elektriciteit) inkopen en verkopen aan consumenten (zowel zakelijk als particulier). De energieleveranciers sluiten dus de leveringscontracten met de klanten. Elke energieleverancier in Nederland die groene elektriciteit wil leveren, dient een certificatenaccount bij CertiQ te hebben.

Deelnemersraad

Voor een optimale afstemming op de wensen van zijn participanten heeft CertiQ de Deelnemersraad opgericht. De leden vertegenwoordigen de belangen van de deelnemers aan het E-certificatensysteem. In de Deelnemersraad zitten producenten, handelaren en vertegenwoordigers van een aantal grote energieleveranciers. Bij het opstellen van zijn jaarplan houdt CertiQ nadrukkelijk rekening met de adviezen van de Raad.

Accountant

Accountants controleren jaarlijks achteraf welke brandstoffen door producenten met biogas- en/of biomassa-installaties zijn ingezet om energie op te wekken. Deze controle biedt extra zekerheid over de herkomst van hernieuwbare energie.

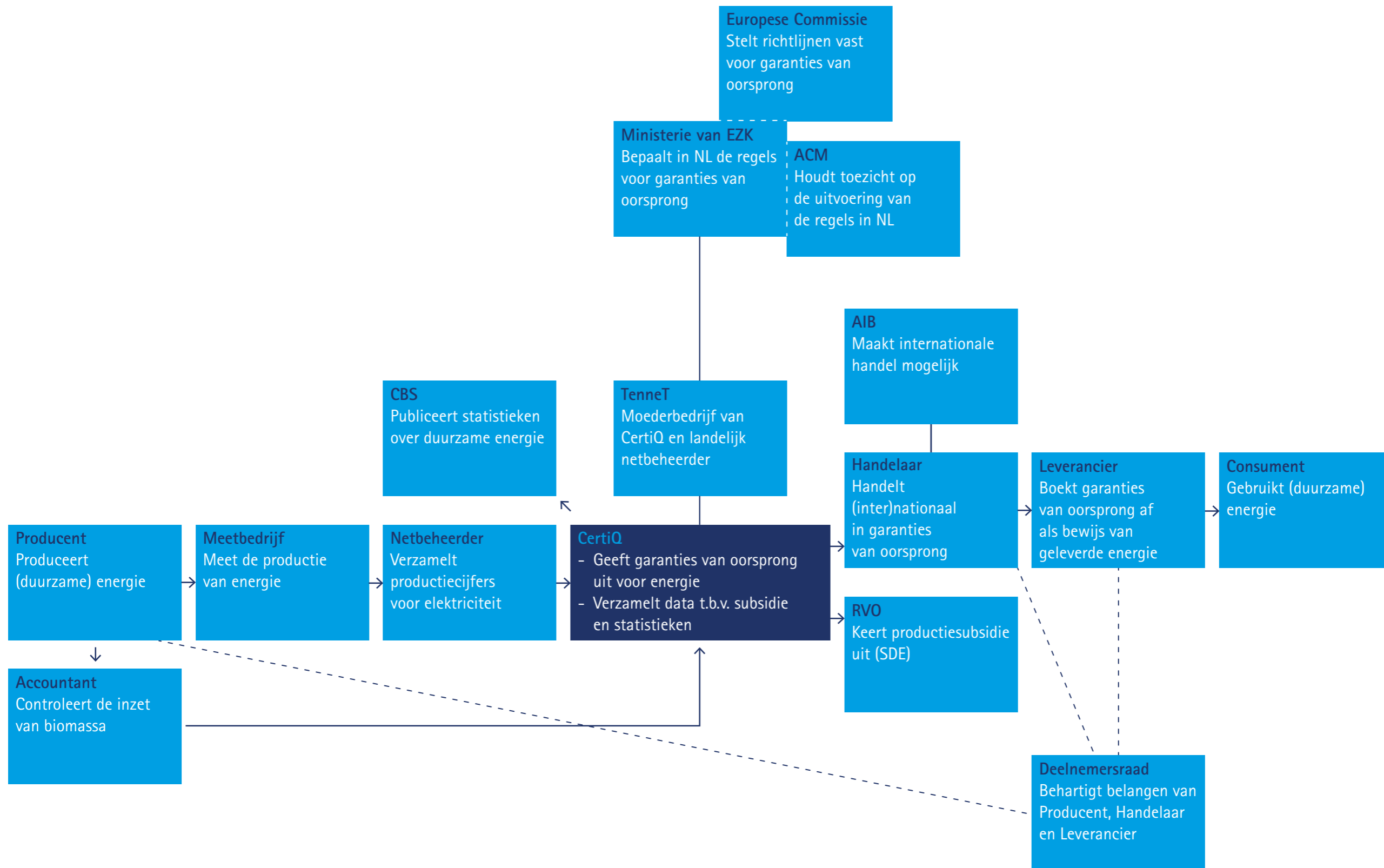
Consument

Aan elektriciteit die uit het stopcontact komt is niet af te lezen of de bron ervan duurzaam is of niet. Door middel van GvO's biedt CertiQ betrouwbare en transparante informatie over de herkomst en opwek van energie aan consumenten. Zo stellen wij consumenten in staat een afgewogen keuze te maken over de energie die zij afnemen.

Europese Commissie

De Europese Commissie is uitvoerder van communautair beleid, dus ook met betrekking tot wetgeving over GvO's. Afgelopen jaar is het wetgevingsproces voor de nieuwe Hernieuwbare Energierichtlijn (Renewable Energy Directive II) gestart. De verwachting is dat de EU-instellingen in 2018 tot overeenstemming komen over deze nieuwe richtlijn.

Adresgegevens

CertiQ B.V. is een dochterorganisatie van TenneT TSO B.V., de Nederlandse Transmission System Operator en netbeheerder van het landelijk elektriciteitsnet.

CertiQ B.V.

Utrechtseweg 310

6812 AR Arnhem

Postbus 718

6800 AS Arnhem

026 373 16 58

servicedesk@certiq.nl

www.certiq.nl

Colofon

© Dit jaarverslag is een digitale uitgave van CertiQ B.V., Arnhem

Tekst	CertiQ, TenneT
Ontwerp	Loep ontwerp, Arnhem
Versijning	19 maart 2018

